

8. İSTANBUL GÜVENLİK KONFERANSI

Post-Güvenlik
İkilemler, Entegrasyonlar,
Modeller ve Asya

Milli Savunma ve Güvenlik Enstitüsü
National Defence and Security Institute

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

VİZYON BELGESİ (TASLAK)

8. İSTANBUL GÜVENLİK KONFERANSI (2022)

“Post-Güvenlik İnkilemler, Entegrasyonlar, Modeller ve Asya”

(03-04 Kasım 2022, İstanbul)

Küresel denge ve denetleme için II. Dünya Savaşı sonrası oluşturulan uluslararası kurumlar ve güvenlik anlayışı zaman ilerledikçe çağımızın güvenlik ihtiyaçlarına cevap veremez hâle gelmektedir. 1980’lerde başlayan son küreselleşme dalgasının derinleşmesi, küresel düzeyde daha önce benzeri görülmemiş saflaşmaları ve ayrışmaları beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede bilhassa kapitalizmin merkezi sayılan ülkelerde; küresel düzeyde faaliyet gösteren sermaye çevreleri ile ulusal düzeyde çıkarlarını korumayı ve güçlü kalmayı hedefleyen sermaye çevreleri arasında görülen ayrışma öne çıkmaktadır. 21. yüzyılın temel zorluğu çağdaş küresel güvenlik problemlerinin kapsamı, ölçeği ve doğası ile uyumlu kuramsal bir çerçeve yoksuludur.

Küresel sermaye ile ulusal sermayenin çıkarları yer yer örtüşmekte ise de çoğu zaman çatışmaktadır. ABD’nin, Trump yönetiminde yaşadığı deneyim bu konuda çarpıcı bir örnek teşkil etmiştir. Benzer gelişmelerin Çin, Hindistan, AB’nin güçlü üyeleri, Rusya, Japonya ve Brezilya gibi ülkelerde yaşanması büyük olasılıktır. Bu durum; daha önceden sermaye kesimlerinin, kendilerini kendi ülkeleri ile tanımladıkları geleneksel ulus-devlet modelinden ciddi bir sapma yaşandığı anlamına gelmektedir. Bu değişiklik, egemen ulus-devletin çıkarları ve güvenliği ile ilgili tanımlamaların gözden geçirilmesini zorunlu hâle getirmiştir. Güvenlik anlayışındaki bu derinleşme ve karmaşıklaşma hâli, “post-güvenlik” kavramı ile tanımlanmaktadır. Artık ulusal ya da uluslararası her seviyede güvenliği geçmişin anlayış ve kurumları ile sağlama imkânının zayıfladığı; devlet, aile, kapitalizm, üniversite, sosyal refah, özgürlük ve kurtuluşun yani modernite döneminin geçtiği, hızla gelişmekte olan teknolojilerin neden olacağı ekonomik ve toplumsal dönüşümler ile uluslararası düzenin de, yeni bir çerçeveye yani devletsiz (sınırların olmadığı post-modern) sisteme geçilmesini dikte ettiği; yeni dünya düzeni modellerinin daha güçlü bir Birleşmiş Milletler Dünya Konfederasyonu/Federalizmi, Dünya Hükümeti (Tanrı Kenti), İngilizce konuşulan bir Hava Diktatörlüğü, küresel seçkinler grubunun Yeni Dünya Düzeni, 2004 sonrasında ABD’nin dillendirdiği çok taraflılığın olabileceği tek dünya düzeninin 2045 yılında kurulabileceği; devletler ve sınırların kalkacağı; çıkabilecek bir nükleer ve biyolojik savaşta çok sayıda insanın yaşamını yitireceği; kapsamlı bir nüfus kontrolünün bizi beklediği; modern dönemin fiziksel kurumlarının (eğitim, üretim, bürokrasi vs.) yerini dijital ve uzaktan olan yeni modellerin alacağı; insanların özgür düşünme yeteneklerini kaybedeceği, çiplerle internet üzerinden kontrol edileceği, hatta birbirlerine bağlanabileceği öngörülmektedir.

Güvenlik küresel bir mesele olarak, tek merkezden yönetilecek kurallar çerçevesinde küresel çözümlerle “akıcı” şekilde sağlanacağı, post-modern güvenliğin, kendine has bir küresel teşkilat ve görev tanımı içinde sorunlara önceden hazırlanmış kriz yönetim prensipleri çerçevesinde standart çözümler sağlayacağı, akıcı güvenlik anlayışı içinde geçmişin klasik geniş kapsamlı askerî hareket tehdidine dayalı “caydırma işlevli devasa silahlı kuvvetleri” yerine “jandarma/polisiye görevler edinen yapılar” daha çok ihtiyaç duyulacağı, güvenlik görevleri için kuvvet ve kabiliyet havuzundan seçilen unsurların kullanıldığı bir sistem oluşturulacağı öngörülmektedir.

Sermaye kaynaklı oluşan post-güvenlik yapısı, bu yapının stratejik hamleleri ile oluşan ve yeniden önem kazanan jeopolitik; Doğu ile Batı arasında ya da bunların öne çıkan aktörleri olan ABD ve Çin arasında yaşanmaktadır. Yükselen Çin'in elde ettiği gücün kaynağının küreselleşme sonucu olduğunu gören Batı ise geleneksel korumacı yaklaşımla hareket etmekte, ilk adım olarak; değerleri sonucu ortaya koyduğu kurumsallaşmaya atfen uluslararası kurumları ön plana çıkarmak istemektedir. Bu sayede doğrudan bir mücadele yerine küresel bir mücadele mimarisi eleştirilmektedir. Bu bağlamda ön plana çıkarılan NATO ile, Çin'e yönelik strateji oluşturulmaktadır. NATO 2030 konsepti ile siber güvenlik dâhil bütün adımlarının izlenmesine yönelik geniş bir güvenlik konsepti oluşturulmuştur. NATO içindeki ayırık seslere yönelik siyasi birlikteliğin sağlanması ise bir gereklilik olarak tanımlanmıştır.

Avrupa, güvenliğine önem verdiği ve Avrupalı komşuları ve müttefiklerinin "hayati ortaklar" olduklarını vurguladığı Hint-Pasifik bölgesini "hem tek başına hem de birlikte ağırlık ve etkiye sahip birden fazla bölgesel güç içermesiyle artan jeopolitik ve ekonomik öneme sahip" olarak tanımlamaktadır. Çin, dünyadaki en önemli jeopolitik etken olarak kabul edilmekte ve ekonomik güvenliğe yönelik en büyük risk olarak görülmektedir. Rusya'nın doğrudan tehdit olduğu kabul edilmesine rağmen oluşturduğu tehditlere karşı birleşik bir strateji ortaya konmamıştır. NATO dışında yeni bir yaklaşım öngörülmemekte, terörizmin gelecek 10 yılda da büyük bir tehdit olmaya devam etmesi beklenmektedir. Afrika ve Orta Doğu'da terörizm ve aşırılık yanlısı gruplar faaliyet alanlarını artıracaktır. 2030 yılına kadar bir KBRN (Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer) terör saldırısı başlatılması ihtimal dâhilinde görülmektedir.

Çin şu an Rusya veya terörist grupların aksine NATO için doğrudan bir askerî tehdit oluşturmasa da; Pekin'in Avrupa'da artan ekonomik etkisi ve diplomatik atılganlığı Rusya ile artan askerî ilişkisiyle birleştiğinde, transatlantik ekonomi ve güvenliği için yeni tartışmalara yol açacaktır. Çin'in ortaya koyduğu çok yönlü güvenlik zorlukları, NATO 2030 olarak bilinen güncellenmiş bir stratejik konseptte giden süreçte de dikkate alınmaktadır. NATO için doğrudan bir askerî tehdit olmadığı belirtilmekle birlikte önemi 2030'da daha da artacaktır.

NATO ve Çin rekabet etmek yerine birlikte hareket edebilecekleri ortak noktalara sahiptir. Fakat Batı'da, bu ortaklıkların işlenmesi yerine rekabete vurgu yapıldığı ve bu yönde suçlamalara gidildiği görülmektedir. Batı'da, NATO 2030 ile siyasi birlikteliği oluşturma ve korumaya yönelik konsept belirlenmiştir. Doğu'da Çin ise; iç siyasi konularında (Tayvan, Doğu Türkistan vb.) herhangi bir dış müdahaleyi asla kabul etmeyerek ŞİÖ vb. yapılar ile dış siyasi birlikteliklerini oluşturmuştur. Bu manada hem iç hem dış siyasi birliği ile emin adımlarla ilerlemektedir.

Avrasya Güvenlik Alanı'nda da yeni dengeler oluşmakta, bloklaşmaların ortaya çıktığı açıkça görülmekte, ABD ve İngiltere karşısındaki Çin ve Rusya'nın konumu daha belirgin hâle gelmektedir. Harekât ortamını şekillendirmeye çalışan ABD'nin, sıklet merkezi adayı bölgeler Doğu Avrupa'da Rusya'ya karşı, Üç Deniz Hattı (Baltık Denizi, Karadeniz, Akdeniz) olurken, Çin'e karşı Hindistan anahtar ülke ve sıklet merkezinin Güney Çin Denizi olacağı görülmektedir.

INF (Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler) Antlaşması'nın iptali sonrasında hızlanan silahlanma yarışına dikkat edilmesi gerekmektedir. 21. yüzyıl çatışmalarının temelini; ekonomik, siyasi ve askerî güç arayışı ile küresel düzeyde etki alanı büyütme isteğinin oluşturması muhtemeldir. Uluslararası ilişkileri etkileyen en temel araçlardan biri ekonomik dönüşüm ile dağıtımdır. Ekonomi-statüko temellerinin korunmasına yardımcı olabileceği bu yeniden dağıtımda, Kuşak ve Yol Girişimi de göstermektedir ki; Doğu, yeniden yükselişte olup çözümler ise hem güvenlik hem jeopolitik yeni güç merkezlerinin istediği şekilde oluşacak gibidir. Bu sebeple de yüzyılın esas değerinin yükselen güçler arasındaki koordinasyon olacağı açığa çıkmaktadır.

Stratejik birlikteliklere atıf yapılan projeler sonucu oluşan jeopolitikte küresel sermaye, güvenlik konularında etkin rol oynayacaktır. Teknolojik ilerleme kat etmiş aktörler ve/veya bu aktörlerin yanında yer alanlar ön plana çıkacaktır. Statik durum yerine dinamik bir yapı söz konusudur ve bu sebeple ortaya çıkacak taraflar "şaşırtıcı" olabilecektir. Kurgusal olarak ise; bu yeni küresel düzene adaptasyon sorunu nedeni ile başarısız ulus-devletler çoğalabilecek, bu çoğalma sonucu yeni çatışma alanları oluşa bile birlik vurgulu proje ekseninde çözümlenecek ve hatta ulus-devlet yapıları dönüşmeye başlayabilecektir.

AB'nin yeni güvenlik mimarisinin askerî strateji belgesi niteliğindeki "Stratejik Pusula" ile yönünü bulmasında zorluklar mevcuttur. Üye devletlerin, Avrupa'ya yönelik ana tehditlerin neler olduğu ve nasıl karşı koyulacağına dair fikir birliğine varmalarında sorunlar yaşanmaktadır. NATO'nun savunma planlama sürecinde hâlihazırda tanımlı olanlara dayanarak, AB'nin hangi görevlere odaklanması gerektiği ve hangi askerî yeteneklere ihtiyacı olduğunun cevaplandırılması zaman alabilecektir. Saldırıya uğrama hâlinde devreye girmesi beklenen karşılıklı yardım maddesinin nasıl yerine getirilebileceğine dair belirsizliklerin de giderilmesi gerekmektedir.

Söylemsel düzeyde bir öncelik hâline gelen "güvenlik-iklim" bağıntısının operasyonel ayağının güçlendirilmesi gerekmektedir. OGSP (Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası) misyon ve operasyonları, iklim güvenliğinin operasyonel ayağını güçlendirecektir. Temel kurumsal aktör olarak ön plana çıkararak barış inşası üzerine ya da sivil kriz yönetimi üzerine düşünen herkesin, iklim değişikliğinin - tıpkı önceki tarihsel trendler olarak nüfus artışı, köyden kente göç gibi - dünyayı yeniden şekillendireceği tezini kabul etmiş ya da edecek olması önemlidir.

"Yeşil Mutabakat" konusu derinlemesine irdelendiğinde, çevresel gibi görünen temanın çevresellikten çok öte, ekonomik, enerji politik ve güvenliğe kadar ulaşan veçheleri olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda birçok ülkenin, "dönüşüm stratejilerini" geliştirmesi gerekliliği önemle kendini göstermektedir. Uygun ve etkili dönüşüm stratejileri geliştirilememesi hâlinde birçok ülke, uluslararası kuruluş ve sektör için risk faktörü oluşacaktır. Dönüşüm stratejileri konusunda yetersiz ve/veya geri kalınması hâlinde yaşanabilecek, başta enerji-politik ve ekonomik hususlar olmak üzere ulusal ve uluslararası güvenliğe yansıtılabilecek unsurların içinde barındığı bu süreçte, ABD'nin de "Yeni Yeşil Mutabakat" inisiyatiflerini gündeme getirmeye başlamasıyla AB ile ortak ekseninde hareket edip, soğuk bir ticari savaş yürütebileceği anlaşılmaktadır.

AB ve ABD ekseninde değişmeye başlayan “Yeşil Mutabakat” hususundan en çok etkilenecek ülkeler olarak gösterilen Çin, Rusya, Hindistan ve Japonya’nın yanında Türkiye’nin de yer alabileceği görülmektedir. Türkiye’nin AB ile işbirliğine devam edebilmesi için; mutabakat kapsamında en fazla değişim ve dönüşüm geçirmesi beklenen tarım, elektronik, ambalaj, plastik, tekstil ve inşaat (ile inşaatla girdi sağlayan imalat kolları) gibi sektörlerde düzenlemeleri iyi irdelemesi, gelişmeleri takip etmesi ve oluşturulacak standartlara uyum sağlamak konusunda hızlı adım atabilme yeteneğini geliştirmesi gerekmektedir. AB’nin “Yeşil Mutabakat” ve ABD’nin “Yeni Yeşil Mutabakat” inisiyatiflerinin önümüzdeki yılların ekonomik, enerji-politik ve de güvenlik bağlamında satranç tahtasında en etkili güç olabilecekleri bilinmektedir.

“Post-Güvenlik Jeopolitik” başlığının içini en çok dolduran konular; özellikle Akdeniz-Atlantik ve Hint-Pasifik’teki yeni entegrasyon çalışmalarıdır. Bunların bir kısmı resmîleşmiştir, bir kısmının müzakereleri devam etmektedir. Bir kısmı ise beyan edilmiş, henüz resmî bir girişim yapılmamıştır. Fakat bu entegrasyonların hepsi farklı alanlarda yeniden standartları belirleme ve yeniden iş bölümü yapma hedefindedir. QUAD, AUKUS, BLUE DOT NETWORK, D10, T12 entegrasyonlarında hem Avrupa’dan hem Hint-Pasifik’ten ülkelerin olduğu ve ABD’nin ise tümünde yer aldığı görülmektedir. CPTPP, RCEP vb. karşıt entegrasyonlar da yeni bir re-organizasyon sürecine girmiştir. Bu anlamda bütün entegrasyonların hem güvenlik hem sosyolojik hem ekonomik hem de teknolojik anlamda zaman içinde büyük karşılıkları olacaktır. Tüm bu rekabet parametreleri ışığında ve yeni güç ve mülkiyet ekosistemi içinde, konvansiyonel olarak sahip olunan her şeyin, anlamını büyük ölçüde kaybettiği ve değerinin düştüğü bir dönem yaşanmaktadır. Bu anlamda eldeki alt yapıyı ve kapasiteyi güncel varlıklara/yeni konvansiyonele dönüştürmeye dair nasıl bir politika izleneceği ise gelecek ve güvenlik için de belirleyici olacaktır.

Bilgi teknolojilerinin, hızlı gelişimi ile birlikte aynı büyüklükte güvenlik sorunlarını getirdiği; internetin ilk yıllarında bilgi güvenliğinin üç önemli bileşeni olan erişilebilirlik, gizlilik ve bütünlük kavramlarından erişilebilirliğin ön plana çıktığı; önce internetin gelişmesi ve işletilmesinin düşünüldüğü; gizlilik ve bütünlüğün geri planda kaldığı; bu durumun internetin temel mimari ve servislerinin zaman içinde gizlilik ve bütünlüğe ilişkin sorunlara neden olmasına sebebiyet verdiği; hızlı büyüme nedeniyle de erişilebilirlikle ilgili sorunların da zaman içinde arttığı; gelişmelerin güvenlik kavramının her zaman bir adım geride kalmasına neden olduğu; yeni ve gelişmekte olan teknolojilerin, siber tehdit ortamı üzerinde beklenen etkilerinin, geleceğin tehdit ortamını şekillendireceğinin öngörüldüğü; yapay zekâ ve makine öğrenimi, otonom cihazlar ve sistemler, telekomünikasyon ve bilgi işlem teknolojileri, uydular ve uzay varlıkları, insan-makine ara yüzleri, kuantum hesaplama ve siber uzaydaki tehditlerin hibrit savaş kapsamında görüldüğü değerlendirilirken, “siber uzay” da harbin 5. boyutu kabul edilmektedir.

Kovid-19 salgınından sonra beklenen pandemiler; siber güvenlik, gıda kıtlığı, üretim-tüketim zincirinin güvenliği ve rekabetçi yönetimi olacaktır. Bu siber güvenlik alanı artık hayatın işleyişi, doğası hâline gelmiştir. Pandemiden sonra özellikle tüketime ulaşma noktasında ciddi sorunlar mevcuttur ve global ölçekte ciddi bir enflasyon riski vardır. Bunun arkasında; ABD’nin, Avrupa Merkez Bankası’nın çok fazla karşılıksız para basması gibi nedenlerle birlikte, Çin’in kalkınma modelini değiştirmesi de yatmaktadır.

Tüketime ulaşmak, Çin öncesi döneme evrilmekte ve birim fiyatlar sürekli yükselmektedir. Bu aslında ulusal enflasyonların da, ekonomi politikalarının da üstünde bir konudur. Ülke bazında bu döneme zayıf yakalanmış olanlar şüphesiz sonuçlarını çok daha kötü hissedecektir. Bu konjonktürün; hem güvenlik açısından hem devletlerin, toplumların sürdürülebilirliği açısından büyük türbülanslara gebe olduğu açıktır. Bugün ve geleceğin dünyasının bir orta sınıf vaat etmediği belirgindir. Orta sınıfı olmayan yada eriyen ülkelerde yönetim, ya otokrasilere ya da kaosa evrilmektedir. Uluslararası alanda birbirini dengeleyecek güçler ayrılığı olmadığı için bütün insanlığın mevzi kaybettiği aşikardır. Ortalamanın sürekli aşağıya indiği görülmektedir. Bu anlamda tüm bu rekabet ortamında ulus devletlerin zayıflaması ile orta sınıfın dönüşümü ve demokrasilerin geleceği konusu temel tartışma olmaya devam edecektir.

Tüm bu çerçevede “**Post-Güvenlik İkilemler, Entegrasyonlar, Modeller ve Asya**” ana temalı **8. İstanbul Güvenlik Konferansı**; kamu, özel sektör ve sivil toplumun karar alıcıları için politika seçenekleri üretilmesi ve küresel akademik/uzmanlık birikimine stratejik katkı yapılması referansı ile düzenlenecektir.

Alt Temalar

Post-Güvenlik İkilemler

Tek Dünya - Tek Sistem; Mikro Devletler

Tek Dünya - Çoklu Sistem; Ulus Devletler - ve diğerleri

Yeni Olgular ve Güvenlik Yönetişimi

Post-Modern Güvenlik ve Ekosistemi

Saatsiz Dijital Devlet

Post-Panoptizm

Demografik Kanser

“Deepfake” (Derin Sahte)

“Post-Truth” (Gerçek-Ötesi)

İstihdam Güvenliği ve Derin Yoksulluk

Gizli Açlık

Algoritmik Harp

ABD'nin Üçüncü Dengeleme Stratejisi

Belirsiz Gelecek ve Kör Noktalar

Yapay Zekâ

Sanal Gerçeklik - "Metaverse" (Kurgusal Evren)

Dijital Para ve Finans Güvenliği

Kuşak ve Yol Rekabet Güvenliği

3D Teknolojileri ve Güvenlik

İklim Değişikliği ve Nükleer Envanter

Termo-Frost Tabakanın Geleceği ve Güvenlik

Kontrolsüz Göç ve Sınır Güvenliğinde Yeni Trendler

Savunma ve Uzay Sanayiinde Yeni Konvansiyonel

Kamu Güvenlik Modelleri ve Eğitim

Küresel Güvenlik ve Entegrasyon

Yeni BM ve Güvenlik Yönetişim Modelleri

İnsanlık İçin ASYA Güvenlik Vizyonu ve Katmanları

Kızıllema, Zümrüdüanka ve diğer İlham Kaynağı Referans Doktrinler

Liderlik ve İşbirliği Vizyonu

Asya, AB, Afrika, Latin Amerika, ABD, Çin, Rusya, Hindistan, Japonya, Avustralya, Almanya, Fransa, İngiltere, İspanya, Türkiye, Brezilya, Mısır, Suudi Arabistan, İran, Pakistan, Endonezya, BAE

Post-Güvenlik Jeopolitik ve Yeni Küresel Rekabet Alanları (Yeni Literatür, Uzay vb.)

İttifak içinde İttifaklar

Öncelikleri/Düşmanlıkları ve Yönetimini Yeniden Düşünmek

"Toprak - Su - Hava - Ateş" Ekosistem Güvenliği

Yeni Güç ve Mülkiyet Ekosistemi

Yeni Pandemiler; Siber Güvenlik, Gıda Kıtlığı, Üretim-Tüketim Güvenliği

Orta Sınıfın Dönüşümü, Geleceğin Demokrasisi ve Güvenliği

Bölgesel Güvenlik ve Entegrasyon

NATO, QUAD, AUKUS, BLUE DOT NETWORK, D10, T12, CPTPP, RCEP, OTS ve diğerleri

Ulusal Güvenlik ve Savunma Ekosistemi Modelleri

Ulusal ve Uluslararası Kaynaklar Sistemi Envanter Modelleri

Döngüsel (Yeşil) Güvenlik Ekonomisi ve diğerleri

İç Güvenlik Yönetişim Modelleri

Polis

Jandarma

İstihbarat

Yeni Kurumlar

Dış Güvenlik ve Savunma Yönetişim Modelleri

Ordu

Uzay Kuvvetleri

İstihbarat

Yeni Kurumlar

Ulusal Meritokratik Altyapının Kurmay Güvenlik Merkezli Dönüşümü

Post-Güvenlik Sivil Asker Yönetişimi Modelleri

2015 – 2021 İŞ BİRLİĞİ VE DESTEK SAĞLAYAN KURUMLAR (A-Z)

ASELSAN

Başbakanlık Tanıtma Fonu

BMC

C4 Defence

Defence Turkey

Dışişleri Bakanlığı

Emniyet Genel Müdürlüğü

FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.

GİSBİR - Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği

Global Savunma Dergisi

Güvenlik Yönetişimi Dergisi

HEINRICH BÖLL STIFTUNG

İnce Denizcilik

İstanbul Aydın Üniversitesi

İçişleri Bakanlığı

İçişleri Bakanlığı İç Güvenlik Stratejileri Dairesi Başkanlığı

Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi

Katar Silahlı Kuvvetleri (SAM)

Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

M5 Dergisi

Marmara Üniversitesi

Marmara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Milli Savunma Bakanlığı

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği

MSI Savunma, Havacılık, Güvenlik Teknolojileri Dergisi

Nestlé

Nişantaşı Üniversitesi

OSTİM Savunma ve Havacılık Kümelenmesi

ORSAM, Ortadoğu Araştırmaları Merkezi

Roketsan

Sahipkiran Stratejik Araştırmalar Merkezi

SASAD - Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneği

Siber Bülten

STM Savunma Teknolojileri ve Mühendislik A.Ş.

Sur International

TRT

TUSAŞ - Türk Havacılık Uzak Sanayi

TÜRKSAT

EŞ- ETKİNLİKLER

6. TÜRKİYE - KÖRFEZ SAVUNMA VE GÜVENLİK FORUMU

“Yeni Dengeler, Yeni Roller, Yeni İttifaklar”

Güçlü tarihsel ve kültürel arka plana rağmen stratejik nitelikli diyalogun henüz gelişmekte olduğu Türkiye - Orta Doğu veya daha dar kapsamda Türkiye - Körfez Ülkeleri ilişkilerinin kırılğan ekseninden yeni dengeler, yeni roller ve yeni ittifaklara uyum sağlayacak bir işbirliği eksenine dönüşmesi seçenekten öte zorunluluktur. Vizyon ve ferasetle bakıldığında tarihin ve zamanın ruhunun uzun süredir bunu hatırlattığı çeşitli krizlerde test edilmiştir.

Bölge dışından, ABD ve AB'nin yanı sıra, Stratejik Ortak Statüsü (2008) ile üst düzey düzenli kurumsal diyalogun benimsendiği ilk ülke olarak Türkiye'nin Bölge ülkeleri ile özellikle ticari ilişkileri giderek geliştirmiş; taraflar arasındaki ticaret hacmi bu süreçte katlanarak artmıştır. İki taraf açısından ciddi olumlu sonuçlar doğuran bu gelişmelerde, diğer faktörlerin yanı sıra güven temelli stratejik diyalog arayışının önemli payı vardır. Din, dil, tarih ve coğrafya kardeşliği dışında “stratejik karşılıklı bağımlılık ve güven inşası”, Türkiye - Körfez Ülkeleri ilişkilerinin önündeki temel zihinsel eşiktir. Ülkeler arası önceliklerin ve farklılıkların bölgesel zayıflığa ve güvenlik açığına dönüşmemesi için doğru yönetilmesi ortak risk ve fırsatlara odaklanma ile mümkün olacaktır.

Pandemi dâhil son on yılda yaşanan ve yüzyıldakine denk etkiler bırakan gelişmeler; güvenlik ve savunma dâhil üretim, tüketim, büyüme ve konvansiyonel güç standartlarının değişimi için kritik bir milat olmuştur. Yine ulusal ve uluslararası bağımsızlık sisteminin yeniden yorumlanması ve stratejik dönüşüm için senaryo ve hazırlıklar öncelikli konu hâline gelmiştir. Bu bağlamda “Geleceğin Güvenlik/Savunma/Uzay Ekosistemi ve Stratejik Dönüşümü” için yapılacak çalışmalar ve işbirliği her ülke için lokomotif öncelik hâline gelmiştir.

Küresel bir marka olarak kurumsallaşan **İstanbul Güvenlik Konferansı** ile bağdaşık yapılan **Türkiye - Körfez Savunma ve Güvenlik Forumu**'nun altıncısı; Karşılıklı Bağımlılık ve Güven İnşası parametrelerinin sağlıklı yönetilmesi ve ortak bilinç oluşturulması yönünde stratejik katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Alt Temalar

Yeni Küresel Bölgesel Dinamikler ve Körfez

Öncelikleri ve Yönetimini Yeniden Düşünmek

Yeni Pandemiler; Siber Güvenlik, Gıda Kıtlığı, Üretim-Tüketim Güvenliği

Geleceğin Güvenlik ve Savunma Ekosisteminde Birlikte Var Olmak

Savunma Sanayi | Kara | Deniz | Hava | Uzay | Polis | Jandarma | İstihbarat | Stratejik Sektörler

4. DENİZCİLİK VE DENİZ GÜVENLİĞİ FORUMU 2022 “Asya Yüzyılı, Denizci Devlet Ekosistemi ve Mavi Gezegen”

Sanayi Devriminin ardından üretimin, ticaretin, lojistiğin ve pazarların gelişmesiyle, 19. yüzyılda İngiltere'nin, daha sonra 20. yüzyılda da Amerika Birleşik Devletleri'nin dünya ticaretinde kontrol sahibi olabilmelerini donanmalarına borçlu oldukları görülmektedir. Jeopolitik bir perspektiften incelendiğinde; küresel ve bölgesel güç mücadelelerinin, hidrokarbon kaynakları başta olmak üzere, enerji havzalarının ve dünya deniz ticaretine yön veren rotaların kontrolüne yönelik gerçekleşmekte olduğu görülmektedir. Bugün üretim için enerjinin değerinden bahsedilmekteyse, ticaret için de denizlerin öneminden aynı seviye bahsedilebilir. Uluslararası İlişkiler Profesörü Ken BOOTH'a göre devletler, üç ana amaca dair denizcilik ve deniz güçlerini geliştirmektedir. Bunlar; “eşya ve insan taşımacılığı”, “diplomatik amaçlar ve askerî unsurların karşı kıyıya çıkarılması” ve son olarak “deniz içindeki veya diplerindeki kaynakların kullanılabilmesi” olarak tanımlanmaktadır. 21. yüzyıl başında, Deniz Ticaret Odası raporuna göre enerji piyasalarının ihtiyaç duyduğu ham petrolün yaklaşık %98'i, BM kaynaklarına göre ticari yüklerin %90'ı deniz yolları üzerinde taşınmaktadır. Deniz ulaştırması bugün dünya ekonomisine yaklaşık 500 milyar dolarlık katkı sağlamakta ve %30'u Akdeniz havzası rotaları üzerinde seyir etmektedir. Akdeniz yüzölçümünün dünya denizlerinin yaklaşık %1'i olduğu düşünülürse Doğu Akdeniz'in jeostratejik önemi ve Türkiye'nin yüz yüze geldiği uluslararası mücadelenin ölçüsü gözler önüne serilmektedir.

Bir yarımada coğrafyasına, nadide nitelikler içeren ılımlı ve cömert denizlere, 200 civarı limana, 8333 kilometre kıyı şeridinde, önemli ulaştırma hatlarına sahip olan Türkiye'nin bugün karşılaştığı - Suriye'nin kuzeyindeki Akdeniz'e ulaşım için istikrarsızlaştırılan bölge ve Doğu Akdeniz'deki deniz yetki alanları üzerinde gerçekleşen dış politika temelli - sorunların içeriğinde de deniz jeopolitiği yatmaktadır. Buna bir de ülke ekonomisi içindeki deniz kaynaklı ekonominin katkısının potansiyeline göre önemli ölçüde yetersiz kaldığı eklenirse Türkiye'nin denizcileşme uyanışında kararlı ve emin yürüyüşünün, kat etmesi gereken uzun bir yolu olduğu ortaya çıkmaktadır. Denizcilik alanlarının tamamını kapsayacak şekilde (**donanmalar, deniz ticaret filoları, limanlar, tersaneler** [gemi inşa sanayii ve gemilerde geçerli mühendislik dallarının tamamı], **balıkçılık faaliyetleri, deniz dibi madenciliği** [metalürji, jeoloji, oşinografi, hidrografi ve sismoloji dâhil], **deniz turizmi, deniz hukuku, deniz eğitim-öğretim kurumları ve faaliyetleri, deniz çevreciliği, destekleyici sektörler** [arama-kurtarma, acentecilik, kılavuzluk hizmetleri, seyir-iletişim kolaylığı, gemi trafik hizmetleri, deniz meteorolojisi vb.], **denizcilik tarihi, denizcilik edebiyatı, kültürel ve sportif temalı faaliyetler** [su sporları, müzecilik vb.] **ve ulusal/uluslararası, askerî/sivil denizcilik kuruluşları ile yapılacak ortaklıklar** dâhil) bütünleştirici bir yaklaşım ve geniş bir tarih vizyonu ile, değişen “deniz ve denizcilik” parametrelerini sağlıklı yönetme konusunda Türkiye'de ve işbirliği yapılacak ülkelerde “deniz ve denizcilik gücü” alanında kamusal bilinç oluşturulması; ilgili çalışmaların, küresel gelişmelerin gerektirdiği yeni boyutlara taşınması; Türkiye ve diğer ülkeler arasında **denizcilik temalı etkileşim ağları** oluşturulması hayati öneme sahiptir.

Savunma ve güvenlik boyutundan yaklaşıldığında ise Ülke jeopolitiğinin; gereklerini temin edecek ve potansiyelini ekonomik refaha çevirecek düzeyde denizcilik gücü yeteneklerinin inşası konusunda yeterliliği tartışılmaktadır. Bu hususta Türk Deniz Kuvvetleri'nin ve Türkiye Savunma Sanayii Kompleksi'nin çabaları son yıllarda kayda değer ölçüde artmaktadır ancak donanma gücünün arttığı oranda deniz ticareti, tersanecilik ve gemi inşası, limancılık ve acente hizmetleri, deniz turizmi,

balıkçılık, deniz dibi madenciliği ve yan sektörleri, deniz bilimleri gibi denizcilik gücünün temel alanlarında Türkiye'ye rehberlik edecek akademik raporların oluşması da hayati önem taşımaktadır.

Türkiye'nin jeokültürel bakımdan denizcileşmesine yönelik bakış açılarının karar merkezlerine artı değer sağlaması bakımından bazı sivil toplum kuruluşları faaliyet gösterse de; Türkiye'nin denizcileşme serüvenini hızlandırmak amacıyla deniz bilinci uyandırarak milletin ve devletin denizcileşmesini sağlayacak bilimsel kaynaklar üretebilmek, deniz jeopolitiği ile denizcilik gücünün tüm alanlarını bir arada değerlendirebilmek temel beklentileri yansıtmaktadır.

TASAM Millî Savunma ve Güvenlik Enstitüsü'nün bu yıl dördüncüsünü düzenleyeceği **Denizcilik ve Deniz Güvenliği Forumu 2022** bu ihtiyaca cevap verme noktasında kuvvetli bir motivasyon içermektedir.

"**Asya Yüzyılı, Denizci Devlet Ekosistemi ve Mavi Gezegen**" temalı **4. Denizcilik ve Deniz Güvenliği Forumu 2022**; denizcilik alanlarını topyekûn kapsayacak şekilde deniz jeopolitiği yönelişlerinin sağlam temellere oturtulması, bölgesel gelişmelerin gerektirdiği yeni boyutlara taşınması, Türkiye ve komşuları arasında deniz temelli sosyal ve siyasi köprülerin inşa edilmesine akademik katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirilecektir.

Alt Temalar

Denizci Devlet Doktrini

Asya Yüzyılında Türk Dünyası ve Mavi Gezegende Geleceğin İnşası

Yeni Deniz ve Denizcilik Jeopolitiği

Türk Denizcilik Ekosisteminin Geleceği ve Vizyonu

Karadeniz, Akdeniz ve Kızıldeniz'de Türkiye'nin Kapasite İnşası ve Okyanuslar

Türk Deniz Kuvvetleri'nin Yapılanması ve Kuvvet Dağılımı/Odaklanması

Deniz Savunma Ekosistemi; Yeni Ürün ve Teknolojiler (İDA, SIDA vb)

Türk Deniz Üsleri Senaryoları

Türk Münhasır Ekonomik Bölgeleri (MEB) ve Rekabet

Deniz Jeopolitiğinde Yeni Değişkenler; Arktik, Kanal İstanbul vb.

İklim Değişikliğinin Deniz Koruma Alanları ile Denizlerdeki Hak ve Menfaatlerimize Etkileri ve Katkıları

Türk Deniz Ticareti Vizyonu ve Geleceği; Perspektifler/Analizler

Türk Deniz (Nautical) Turizmi Vizyonu/Geleceği; Perspektifler/Analizler

Türk Gemi Deniz Teknolojileri ve Sanayii Perspektifleri

Deniz Güvenliği; Türk Savunma Sanayii

Türkiye Gemi İnşa Yetenekleri ve Tersanecilik

Türk Limanları, Marina, Gemi ve Yat Turizmi; Hinterland ve Büyüme Stratejileri

Türkiye Derin Deniz Sondaj Yetenekleri

5. TÜRKİYE - AFRIKA SAVUNMA GÜVENLİK VE UZAY FORUMU

“Geleceğin Güvenlik Ekosistemi ve Stratejik Dönüşüm İçin Ortaklık”

Afrika ülkelerinin, benzerlikleri yanında farklılıklarının oluşturduğu jeopolitik panorama, hem entegrasyon hem de çatışma potansiyelleri açısından son derece önemli veriler barındırmaktadır. Gerek kıta-içi gerekse uluslararası savunma ve güvenlik stratejilerinin; Afrika'nın bu niteliklerini istismar etmeyecek şekilde ve öncelikle Kıta lehine kazanım olarak değerlendiren bir yaklaşımla belirlenmesine ihtiyaç vardır.

Afrika kapsamlı uluslararası askerî stratejilerin Kıta'daki bölgesel güvenlik krizlerini beslediğine dair kaygılar dikkate alınmalıdır. Afrika'nın gerek genel olarak endüstrideki gerekse dar kapsamda savunma sanayiindeki mevcut sorunlar nedeniyle askerî kapasitesini gereği gibi güçlendirememesinin; aşırı “müdahaleci” ve yeni “sömürgeci” eğilimlere zemin hazırladığı yönünde görüşler mevcuttur. “Terör” motifinin kaynaklar üzerinde “rekabet hâlindeki devletlerin sistematik manipülasyonlarının baskı aracı” olarak uzun bir süre daha kullanılmaya devam edeceği anlaşılmaktadır. Göç sorununun da başlıca nedenlerinden olan kalkınma ve güvenlik sorunlarına yönelik “yapısal uyumu” önceleyen politikaların ise ters etki yaparak siyasi ve iktisadi krizleri beslediği düşünülebilir. Sosyoekonomik dönüşüm güvenlikten bağımsız olmadığı gibi; bilim, teknoloji ve inovasyondan da bağımsız değildir. Türkiye'nin; savunma, güvenlik, bilişim ve uzay araştırmaları alanında da Kıta'nın gelecek vizyonu ile uyumlu ve karşılıklı kapasite gelişimine katkı sağlayacak stratejik nitelikli yeni projeler potansiyeli oldukça yüksektir.

Pandemi dâhil son on yılda yaşanan ve yüzyıldakine denk etkiler bırakan gelişmeler; güvenlik ve savunma dâhil üretim, tüketim, büyüme ve konvansiyonel güç standartlarının değişimi için kritik bir milat olmuştur. Yine ulusal ve uluslararası bağımsızlık sisteminin yeniden yorumlanması ve stratejik dönüşüm için senaryo ve hazırlıklar öncelikli konu hâline gelmiştir. Bu bağlamda “Geleceğin Güvenlik/Savunma/Uzay Ekosistemi ve Stratejik Dönüşümü” için yapılacak çalışmalar ve işbirliği her ülke için lokomotif öncelik hâline gelmiştir.

“Stratejik Ortaklık” aşamasına gelen ilişkilerde Türkiye'nin; başta Çin olmak üzere ABD ve AB gibi aktörlerin Kıta'daki faaliyetlerini hassasiyetle gözlemlemesi ve stratejik politikalarını çok taraflı müzakerelere açık bir refleksle geliştirmesi önem arz etmektedir. Türkiye ve Afrika Ülkelerinin savunma, güvenlik, uzay sektörlerinden ve kurumlarından temsilcilerin bir araya geleceği **Türkiye - Afrika Savunma Güvenlik ve Uzay Forumu**'nun beşincisi, küresel bir marka olarak kurumsallaşan **İstanbul Güvenlik Konferansı** ile bağdaşık yapılacaktır. Forum; stratejik işbirliği ve karşılıklı kapasite inşasına stratejik katkı sunmayı, envanter/ekosistem ihtiyacını karşılamayı kurumsallaşmasını güçlendirerek sürdürecektir.

Alt Temalar | İşbirliği Alanları

3. Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi ve Yeni Dinamikler

Yeni Küresel Bölgesel Dinamikler ve Afrika

Öncelikleri ve Yönetimini Yeniden Düşünmek

Yeni Pandemiler; Siber Güvenlik, Gıda Kıtlığı, Üretim-Tüketim Güvenliği

Geleceğin Güvenlik ve Savunma Ekosisteminde Birlikte Var Olmak

Savunma Sanayi | Kara | Deniz | Hava | Uzay | Polis | Jandarma | İstihbarat | Stratejik Sektörler